

Ympäristövaliokunta
00102 Eduskunta
ymv@eduskunta.fi

Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn lausunto hallituksen esityksestä laeiksi maankäyttö- ja rakennuslain ja asuntokauppalain 7 luvun 7 §:n muuttamisesta HE 143/2013

Viitaten ympäristövaliokunnan lausuntopyyntöön 9.10.2013, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Maankäyttö- ja rakennuslaki ja sitä tukevat asetukset ovat vuodesta 2000 olleet merkittävä uudistus rakennetun ympäristön laadun ja kehittämisen näkökulmasta. Erityisesti lakiin kirjatut pätevyysvaatimukset ovat parantaneet rakentamisen laatua edellyttämällä sekä suunnittelun että työnjohdon tehtäviin päteviä ammattilaisia. Nyt hallituksen esityksessä 143/2013 lakiin esitetyt muutokset ja tarkennukset tukevat hyvin tätä kehitystä, kokoavat aiempaa hajanaista sääntelyä ja edesauttavat yhtenäisten käytäntöjen ja tulkintojen syntymistä koko maassa. Muutosesitys toteuttaa myös osaltaan Jyrki Kataisen hallitusohjelmaan kirjattua tavoitetta parantaa rakentamisen ja suunnittelutyön laatua korostamalla suunnittelijoiden pätevyyttä. Hallituksen esitys on myös selkeä käytännön toimenpide, millä vastataan ympäristöministeriön Kosteus ja hometalkoiden esiin nostamiin haasteisiin.

Suomen Arkkitehtiliitto pitää erityisen positiivisena, että rakentamisen prosessin kannalta merkittävimpiä toimijoita rakennushankkeeseen ryhtyvää, pääsuunnittelijaa ja vastaavaa työnjohtajaa koskeva sääntely on selkeästi nostettu maankäyttö- ja rakennuslain tasolle. Myös suunnittelijoiden kelpoisuusvaatimusten perusteiden kirjaaminen lakiin osaltaan edesauttaa kaivattujen yhtenäisten kelpoisuustulkintojen syntymistä. Koska hallitus esittää aiheellisesti lailla säädettäväksi erikseen rakennussuunnittelijasta ja erityissuunnittelijasta, tulisi myös rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijan kelpoisuuksista säätää erillisissä pykälissä.

Korjausrakentamisen osuus tämän hetken suomalaisessa rakentamisesta on huomattava ja sen merkitys vain kasvaa. Korjaus- ja muutosrakentamisen kiistattomien erityisvaatimusten huomioiminen muutosesityksessä on tervetullut ja kaivattu uudistus. Tämä antaa myös hyvät lähtökohdat ja raamit muulle tarvittavalle korjausrakentamisen ohjaukselle.

Rakennusvalvonnalla on merkittävä rooli suomalaisen rakentamisen laadun ja rakennetun ympäristön ylläpidon ja korjaamisen vartijana. Maankäyttö- ja rakennuslaki on rakennusvalvontaviranomaisen perustyökalu ja määrittää osaltaan viranomaisen tehtävät, velvollisuudet ja vastuut. Esitetyt tarkennukset edesauttavat myös tämän työkalun käyttöä. Käynnissä olevan maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointin yhteydessä tehdyissä kyselyissä on tullut esiin, että kuntien rakennustarkastajat pitivät yhtenä merkittävimpana syynä resurssiensa riittämättömyyteen sitä, ettei rakennushankkeissa käytetä riittävän päteviä suunnittelijoita. Nyt esillä olevilla muutoksilla voidaan vaikuttaa myös tähän ongelmaan positiivisella tavalla.

Osana muutoshanketta toteutettu lain kielenhuolto ja käytetyn terminologian yhtenäistäminen sekä passiivimuotojen poisto osaltaan helpottavat lainsäädännön tulkintaa. Tämä myös edistää lain toimivuutta ja jalkautumista. Osana terminologista yhtenäistämistä Suomen Arkkitehtiliitto esittää, että myös maankäytön ja rakentamisen lainsäädännössä käytetään rakennussuunnittelusta alalla ja

maailmalla vakiintunutta termiä arkkitehtisuunnittelu. Esimerkkejä rakennussuunnittelu ja rakennesuunnittelu termien samankaltaisuuden aiheuttamista valitettavista väärinkäsityksistä löytyy useita.

Lopuksi

Suomen Arkkitehtiiliitto pitää ensiarvoisen tärkeänä, että Suomen Rakennusmääräyskokoelmien osia A1 ja A2 koskeva hallituksen esitys maankäyttö- ja rakennuslain muutoksista saadaan pikaisesti hyväksyttyä ja ympäristöministeriössä päästään käynnistämään asiaa tukevien asetusten muutosten valmistelu ja tarvittavien uusien asetusten laadinta. Rakentamisen toimintaympäristön muutokset ja lainsäädännön tarkistukset edellyttävät lisäkoulutusta erityisesti rakennusvalvonnoissa. Vastaavasti rakennusvalvontaviranomaisen pätevyyden/kelpoisuuden määrittäminen maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tulee tarkistaa ja uudelleen arvioida vastaamaan tätä hallituksen esityksen asettamaa osaamistasoa.

Suomen Arkkitehtiiliitto on valiokunnan käytettävissä ja lähetämme mielellämme edustajamme osallistumaan mahdolliseen kuulemistilaisuuteen asiassa.

Helsingissä 31.10.2013

Esko Rautiola
SAFAn puheenjohtaja

Mari Matomäki
SAFAn varapuheenjohtaja

